EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3
ČO ZÍSKALO SLOVENSKO VĎAKA SVOJMU ČLENSTVU V EÚ

str. 4
MLADÍ MÔŽU NA NOVEJ INOVATÍVNEJ 3D PLATFORME ĽAHŠIE VYJADRIŤ SVOJ NÁZOR

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Máj 2022

18 ROKOV ČLENSTVA SLOVENSKA V EURÓPSKEJ ÚNII

72 % občanov Slovenskej republiky je spokojných s členstvom Slovenska v EÚ

1. mája 2022 Slovensko oslávilo 18. výročie svojho vstupu do Európskej únie. Podľa prieskumu realizovaného pre Zastúpenie EK na Slovensku je s tým, že Slovensko je súčasťou EÚ, spokojných 72 % jeho obyvateľov. „Slovensko dosahuje v EÚ svoju plnoletosť. Je to presne 18 rokov odkedy sa Slovenská republika 1. mája 2004 stala plnohodnotným členom Európskej únie. Dospelosť však neznamená koniec cesty, práve naopak. Za tieto roky sa Slovensko veľa naučilo. Stali sme sa zodpovedným partnerom a aj náš hlas vďaka Európskej únii nabral na sile. Rozvíjame naše proeurópske smerovanie i hodnotové nastavenie. Náš postoj k trpiacej Ukrajine, v ktorom stojíme pevne na princípoch európskych hodnôt, je skvelým

certifikátom našej európskej dospelosti. EÚ pomáha Slovensku rásť, zoceľovať sa, hľadať kompromisy a spolupracovať s ostatnými krajinami v priestore mieru a prosperity, ktoré, ako ukazujú dnešné dni, nie sú samozrejmosťou. Využime teda naplno aj ďalšie roky nášho členstva na upevnenie Slovenska v modernej a spolupracujúcej Európe," uviedol Vladimír Šucha, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku.

Z nedávno (apríl 2022) zverejneného Štandardného Eurobarometra vyplýva, že 73 % Slovákov a Sloveniek vníma EÚ pozitívne alebo neutrálne. Za najväčší prínos členstva Slováci a Slovenky dlhodobo považujú voľný pohyb osôb, tovarov a služieb, mier medzi členskými štátmi a spoločnú menu euro. S fungovaním demokracie v EÚ je spokojná viac ako polovica opýtaných.

Dlhodobým trendom je aj vyššia dôvera v európske inštitúcie než v tie národné. Dôvera v EÚ sa počas posledných rokov pohybuje nad 40 %. Výraznú podporu obyvateľov Slovenska má väčšina spoločných európskych politík.

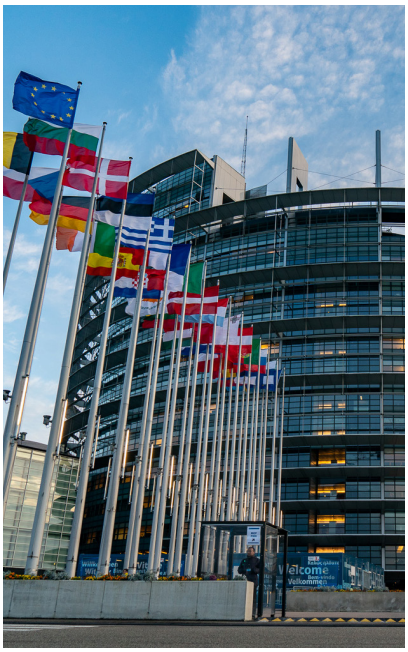

17. ROČNÍK JEDINEČNEJ KONFERENČNEJ SÚŤAŽE JUNIOR INTERNET MÁ UŽ SVOJICH VÍŤAZOV

V dňoch 29. - 30. apríla 2022 súťažilo 52 žiakov so 44 projektami, ktorí postúpili na celoslovenské finále do Bratislavy. Po dvoch rokoch súťaženia online formou si mohli súťažiaci konečne „pozrieť priamo do očí" a v prezentácii, ktorá bola ohraničená 3 a pol minútami, presvedčiť členov odbornej hodnotiacej komisie o výnimočnosti svojho projektu. Šesť kategórií umožnilo každému nadšencovi v online priestore objaviť svoj talent v informačných technológiách. Organizátori v Asociácii pre mládež, vedu a techniku (AMAVET) ponúkli zmerať si sily s rovesníkmi (ZŠ a SŠ) v šiestich kategóriách: JuniorWEB – webové stránky, JuniorDESIGN – digitálne grafické práce, JuniorBLOG – blogy a vlogy, JuniorAPP – mobilné aplikácie, JuniorLEARN – weby a aplikácie využiteľné vo vzdelávaní. V šiestej kategórii JuniorTEXT súťažnú tému vyhlásili v spolupráci so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku - „Plán obnovy a odolnosti: Slovensko podľa mňa." Záštitu nad súťažou prevzali Ivan Kotuliak, dekan FIIT STU, Vladimír Šucha, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku a Emil Fitoš, prezident IT Asociácie Slovenska.

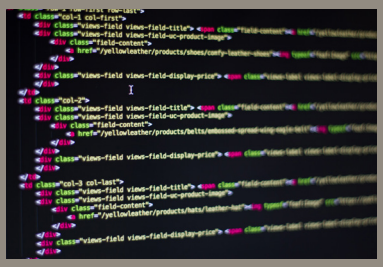

ČO ZÍSKALO SLOVENSKO VĎAKA SVOJMU ČLENSTVU V EÚ

Svojím vstupom do Európskej únie sa Slovensko stalo rovnocenným partnerom krajín, ktoré dnes spolu s ním tvoria najväčšiu obchodnú veľmoc na svete a zdieľajú spoločné hodnoty, akými sú sloboda, demokracia či solidarita.

Práve solidarita a spolupatričnosť zohrali dôležitú úlohu počas pandémie Covidu-19. Vďaka spoločnému postupu a jednaniam sa na Slovensko dostali v rovnakom čase, ako do všetkých ostatných členských štátov, účinné vakcíny a uľahčil sa spoločný nákup zdravotníckeho materiálu.

V kontexte vojenského konfliktu na Ukrajine všetky členské štáty spojili sily a spoločne prijímajú opatrenia na pomoc Ukrajine, ale aj členským štátom, vrátane Slovenska, ktoré pomáhajú ľuďom opúšťajúcim svoje ukrajinské domovy.

Vstup do EÚ Slovensko pevne ukotvil v rodine vyspelých, moderných a demokratických krajín Európy. Zlepšilo sa jeho postavenie a váha na medzinárodnej scéne. Slovensko sa ako plnohodnotný partner zúčastňuje rozhodovania o závažných otázkach, ktoré ovplyvňujú vývoj nielen v EÚ, ale aj na celom svete. Spoločná európska legislatíva poskytuje Slovákom väčšiu právnu istotu, silnejšiu garanciu dodržiavania základných ľudských práv a ochranu spotrebiteľských práv.

Dvere dokorán - vďaka vstupu do Schengenského priestoru na 94 % našich hraníc odpadli hraničné kontroly, uľahčil sa voľný pohyb osôb i tovaru. To, že sme súčasťou EÚ, Slovensku pomohlo získať bezvízový styk do absolútnej väčšiny krajín sveta vrátane USA a Kanady. Brigáda v Rakúsku, štúdium v Nemecku, dovolenka v Taliansku - Slováci majú v EÚ viac slobody. Môžu voľne cestovať, pracovať, študovať a podnikať v celej Európskej únii. Teda nie na trhu s piatimi, ale 437 miliónmi ľudí. Na prácu v Únii nie je potrebné pracovné povolenie, v zamestnaní máme garantované rovnaké práva ako občania daného členského štátu. Navyše vďaka európskemu preukazu zdravotného poistenia máme napríklad počas dovolenky, či študijného pobytu, nárok na potrebnú zdravotnú starostlivosť.

S Erasmom do sveta - Voľný pohyb po Európe znamená aj možnosť študovať v EÚ. Populárny študijný program Erasmus+, ktorý využilo viac ako 40 000 slovenských vysokoškolákov, patrí medzi najúspešnejšie programy Európskej únie vôbec. Tento program za viac ako 30 rokov svojej existencie vyslal do sveta vyše deväť miliónov ľudí. Prináša možnosti aj učiteľom či podnikateľom. Erasmus otvoril dvere pre európsku spoluprácu pre vedecké inštitúcie, univerzity a inovatívne podniky, ale aj mestá, obce a regióny.

Spoločná mena, hmatateľný symbol – euro prinieslo okrem iného nižšie náklady na bankové transakcie. A výrazne pomohlo podnikom, ktorým odbúralo kurzové riziká, znížilo transakčné náklady, prinieslo väčšiu stabilitu a predvídateľnosť.

Riešenie dvojakej kvality tovaru - Na úrovni EÚ sa stanovili jasné pravidlá, ktoré jasne určujú, že výrobky nemožno predávať vo viacerých členských štátoch s tým, že sú totožné, keď majú výrazne odlišné zloženie alebo vlastnosti. Tieto pravidlá chránia spotrebiteľov ale aj podniky pred nekalými obchodnými praktikami.

Ochrana spotrebiteľov a bezpečnejšie výrobky – v EÚ funguje silná ochrana spotrebiteľských práv.

Ak predávajúci nedodrží podmienky pri nákupe či cestovaní spotrebiteľ v EÚ má právo na odškodnenie. V rámci jednotného trhu funguje jednotná záruka dva roky, tovar kúpený cez internet možno vrátiť do 14 dní od zakúpenia. Jednotná kvalita zaisťuje ľahšie porovnávanie cien výrobkov a vysoké európske štandardy sú zohľadnené pri vytváraní zmlúv. Navyše v EÚ funguje vylepšený systém varovania pred nebezpečnými výrobkami či potravinami. EÚ priniesla zrušenie roamingových poplatkov, zaistila aj nižšie bankové poplatky a poplatky za používanie kreditných kariet.

Ochrana životného prostredia - Vďaka uplatňovaniu európskej legislatívy v tejto oblasti sa na Slovensku podstatne zlepšila kvalita životného prostredia. Vzduch, ktorý dýchame je čistejší a zlepšila sa aj kvalita vôd. Kladie sa vyšší dôraz aj na lepšiu ochranu vzácnych biotopov, ohrozených živočíchov, či krajinných území európskeho významu.

KOMISIA ZVÝŠI ROZPOČET PROGRAMU HORIZONT EURÓPA NA PODPORU INOVÁCIÍ V OBLASTI EKOLÓGIE, ZDRAVIA A DIGITÁLNYCH TECHNOLÓGIÍ

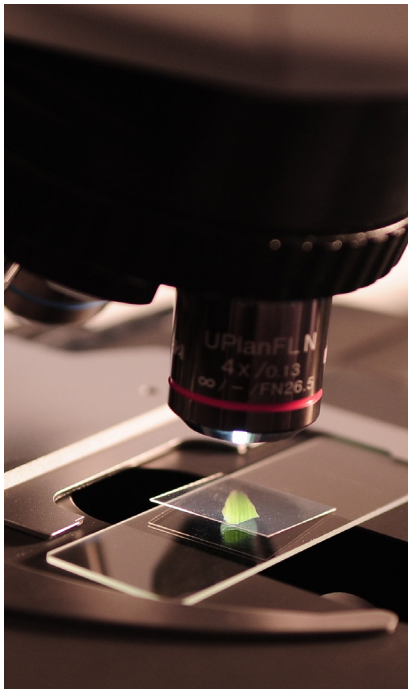

Komisia schválila zmenu pracovného programu Horizont Európa na roky 2021 – 2022, ktorou zvýšila jeho rozpočet o takmer 562 miliónov eur na ďalšiu podporu misií EÚ zameraných na inovatívne riešenia v oblasti ekológie, zdravia a digitálnych technológií, ako aj na ďalšie opatrenia stimulujúce rozvoj európskeho inovačného ekosystému. Rozpočet programu na roky 2021 a 2022 tak dosiahol výšku takmer 16 miliárd eur. Komisia oficiálne oznámila aj spustenie programu MSCA4Ukraine, ktorý je súčasťou akcií Marie Curie-Skłodowskej. Podporí ním vysídlených výskumných pracovníkov z Ukrajiny, aby vo svojej práci mohli pokračovať v akademických alebo neakademických organizáciách v Európe. Program im takisto umožní zapojiť sa po návrate na Ukrajinu do obnovy jej výskumných a inovačných kapacít. Program MSCA4Ukraine, ktorého celkový rozpočet dosahuje 25 miliónov EUR, poskytne štipendiá pre doktorandov a postdoktorandských výskumných pracovníkov, aby mohli vo svojej práci pokračovať v akademických a neakademických organizáciách v členských štátoch a krajinách pridružených k programu Horizont Európa. Vykonávať ho bude konzorcium so skúsenosťami v oblasti podpory ohrozeným výskumným pracovníkom.

MLADÍ MÔŽU NA NOVEJ INOVATÍVNEJ 3D PLATFORME ĽAHŠIE VYJADRIŤ SVOJ NÁZOR

Európska komisia spúšťa pri príležitosti Európskeho roka mládeže inovatívnu 3D platformu. Jej cieľom je poskytnúť mladým Európankám a Európanom priestor vyjadriť svoj názor k dôležitým témam, akými sú aktuálne spoločenské dianie, klimatické zmeny, či duševné zdravie. Mladí ľudia naprieč Európou tak budú mať jedinečnú príležitosť predstaviť vlastnú víziu o budúcnosti Európskej Únie. V rámci Európskeho roka mládeže vzniká inovatívna platforma „Daj tvojej vízii hlas“, ktorá ponúka všetkým mladým ľuďom z Európy jedinečnú príležitosť, prezentovať vlastnú víziu o budúcnosti Európy bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú. Interaktívna 3D platforma predstavuje centrálny prvok iniciatívy Európskeho roka mládeže. Európanky a Európania sa pritom môžu vyjadriť k širokému spektru tém od vzdelávania a zamestnania, cez inklúziu, mier, bezpečnosť, až po klimatickú zmenu či duševné zdravie.

Platforma je dostupná vo všetkých úradných jazykoch EÚ (a tiež v nórčine, turečtine, srbčine, severomacedónčine a islandčine). Každý nahratý odkaz, každý hlas, vygeneruje vlastný, jedinečný 3D profil, ktorý sa spojí s každou ďalšou nahrávkou na platforme. Platforma tak prepojí hlasy mladých naprieč Európou a umožní návštevníkom platformy vypočuť si jednotlivé odkazy kedykoľvek, v ktoromkoľvek jazyku, na akomkoľvek zariadení.

Nová platforma bude predstavovať hlas mladých ľudí aj po skončení Európskeho roka mládeže a poskytne tak základ pre tvorbu budúcich politík EÚ.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.
Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.
Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.
Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.
© EDIC Poprad, EÚ, 2022
Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.
Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.